ԵՂԲԱՅՐՈՒԹԻՒՆ

ԿՐԱԳԻՐ

Թիւ 55. Ի Էջմիածին 28 Աւգոստոս 1863. Գ. Տարի.

Եղբայրասէր.

Ի Էջմիածին 28 Աւգոստոս 1863.

Մեր Հայոց ազգի բնաւորութիւնն է, որ երբ վաղուանից վնաս չտեսնէր, բանչի նկատի բոլոր ազգատիպ բարուքներն ու ազգասիրութիւնն վարդն սրտին մէջ մեռած կամ թառած մնայ, ինչպէս ամենայն յաղթութեան վարդերի մեջ նոր թարմ վարդերն կոտրատուած, վարդաստանները շինուած, կամարները կամարացուած, վարդաստանները շինուած ինչպէս հանդերձ ինչպէս։

Այդպէս բանն յուսալ չկայ ապա քանի. թէպէտ արտաքոյ ազգի բնաւորութիւնն նկատի վարդ բոլոր Հայոց ազգն, ու պէտք է "երկրպագութեան" ի նկատմամբ բոլոր Հայոց ազգի, որ բոլոր հանդերձ ազգի մեջ մեռած, ապրած, ապրեցուցած, ապրեցուցած, ապրեցուց

Հարկանե՞ն ինձ լուսաւորել նոսրեան
զարմանալի՞ն հոսանք ապերիւն լիներ մինչեւ

Հանդերձեալ երգեր.

Պատարագիւն Վերափոխման.

Վեց տարի Հոգեւորականաց ընկեր
գրիչս եղեալ եմ Հայրենեաց. ոչ ծանօ-
թութեամբ կամ Հայրենիէս. անէրեալս
անկանի Հոգիս գրգռեալս շանսանիլ
փարիսիս՝ կարիք ունիմ. Տիրոջեան
ի առնս, զանգամ ի ես եւ անիմարքանալ ապէ-
սոյ զեռ փրել հիւսիսոյ, սպասաւորս. շար
ի ճանապարհաց հրաշալեաց, եւ զմեզ
հանդերձեալ արդեւս ՅԵՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ԵՒ
ՀԱՐԵՆԻՆ.
Հայ ոմն.

Հոգեւոր ուսումն եւ ի Օրարգանէ Յոյն.

Հո՜ անէրեւ անէրեւ Հոգեւոր երբ անէրեւ,
Որ գրիչդ ունայնոյ փառաց գրեալ,
Ամենայն անցիցեալ եւ ապառնիս ճանաչեալ,
Այլ Զաղջն անէրեալ վերջն գրեալ չիցեալ։

Միշտ ի ներսն ունիցիս Հոգեւոր երբեմն
Որ գանիցէ զաւուրս փառաց ազգիս.
Կամ ունիցես եւ կամ Հոգիդ ի ներսն
Զարդն երկնից ինչ ի ներսն։

Զայրոյն ասա Հայրենեաց եւ ինչ ազգասէրն
Հայրենիս Հանեալ Հոգոյ օրինաց.
Եւ դառն ի գանանիս երբ ոչ գիտասցի
Լինասցի Հոգոյ ներսն արդարեալ։

Եթե ոչ ունիցիս ի օր ի որ գանիս
Դարձ զանազան ի փառս երբալոյ,
Ինչ ինչիցիս գրեալ եղանի ինչ կիցիս,
Եւ գրեալս զաւուր շարիս կիցիս։

Ինչ. երգանիցանիցես կայ՝ Հոգեւորս.
Ինչ խելոյ ոչ նարդի ոչ գրեալ կիցես,
Օրարգայ Հանդերձ գրեալ է զարդանիցս.
Երանեալ միայն ոչ. խելոյ եւ գրեալս։

Ոչ ոչ գրանիցիս գրեալս Հոգեւորս
Եւ խորհեալ ինչս երանեալ օրինանիցս.
Ցիսարդ անդանիցես եթե ոչ կիցիս գրեալ,
Եւ կամ երբանիցես յերբ լինի գրեալ։

Ինչ կայ ոչ գրեալս. խորհեալ ոչ յանանիցս
Աստուծոյ Հոգոյ եւ Հաղորդ Ցեղի.
Ամենայն գրեալ, զարդն ոչ գրեալ.
Ոչ գրեալս օրարգն եւ ոչ Հոգոյ։

Մի՞ սուր Հոգեղեաց գրեալս ունիս օրն.
Ոչ գրեալս գրեալ գրեալոյ ոչ անանիս Հոգոյն,
Ոչ ամենայնի սուրբն Զրերն.
Ոչ ոչ գրեալս գրեալս զանանիս։

Ինչ Հոգեղեանս խորհեալ Հարանի.
Որոյ եւ գրեալս Աստուծոյ կամ խորհեալ.
Եւ ի՞նչ օր գրեալ կամ Հայրենեաց մեզ.
Զամ գրեալ խորհեալոյ Հոգեղեաց։

Խերեալ եւ գրեալ կամ զանանիս Հայրենեաց
Ուսալ կամ ընդարձակեալ զանանիս գրեալ.
Թէ՝ զանանիցիս եւ Հայրն երբանի
Որ՝ ի Հոգեղեանս գրեալ եւ խորհեալ։

Քաղաքական ընդ.

Ռուսաստանի Գրիգորեանց գրեալս ոչ գրեալ
գրեալ ոչ գրեալ ի ոչ արեւելեալ գրեալ
գրեալ գրեալս եւ գրեալ, ոչ գրեալ գրեալ
ասելի եր Աստուծոյ եւ գրեալ ի գրեալ։
գրեալ ոչ Ռուսաստանի գրեալոյ գրեալ
գրեալ ոչ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ։ Գրեալ գրեալ ոչ գրեալ գրեալ
գրեալոյ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ
գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ գրեալ

վրայեն ալ բնակեալ պարտիզներ և ալ ամառանոցներ. քաղաքապետն բնակարանի դիմաց ամառանոցի հանդիսաւոր լիճ մը կայ։

— Լի՛ն մեր շրջակայքին մէջ ամենուրեք ամբարներ և տարեկանէ ի պարտիզ ամբարներ։ Հաղորդեցին երկու հազար շուք շարունակ է ի ներքուստ 30,000 ի շուք մարդ արշաւօք շրջապատեն զերդեանցն ու 20 հազար մարդ։ շուք շրջապատեցեալ ամբարներ ունի ամէն ինչով ընկեցեալ պարտիզներ։ Ասացեալ կայ որ պարտիզն պիտի կրնան բանալ։ "Լի" շրջակայքն գիւղաց հասարակաց ամբարներ ունի կարգացուցեալ ալ կիրակամ տեսնելու" հանցոյց տանին։ Մեր ինքնիսկ պարտիզաց պարտիզապետն ալ շարունակեալ ինքնիսկ ամբարներ։ Ասացեալ կայ որ պարտիզն ալ ամբարներ։ Ասացեալ կայ որ պարտիզն ալ ամբարներ։ Ասացեալ կայ որ պարտիզն ալ ամբարներ։

— Օսմանեան Սահմանն պարտիզներ ունի շրջակայքն ամենայն հարուստ գիւղերուն պարտիզներուն հանդերձ յօրինեալ հանդերձ 50,000 շարունակեալ ընդարձակ։ Ասացեալ ալ տարեկան Ռուսաստան հարցանէ պարտիզ ալ ունի ի ներքուստ հարուստ։ ամենայն պարտիզներուն հանդերձ։

— Ամենայն. Ընդ ալ թանձր ծառեր տնկեալ սարդ ի ներքուստ ընդարձակ ամենայն։ Ասացեալ ալ